

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про припинення конституційного провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 6, 7 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про забезпечення права на справедливий суд“

м. Київ
10 листопада 2016 року
№ 72-у/2016

Справа № 1-30/2016

Конституційний Суд України у складі суддів:

Бауліна Юрія Васильовича – головуючого, доповідача,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Касмініна Олександра Володимировича,
Колісника Віктора Павловича,
Кривенка Віктора Васильовича,
Литвинова Олександра Миколайовича,
Мельника Миколи Івановича,
Мойсика Володимира Романовича,
Саса Сергія Володимировича,
Сліденка Ігоря Дмитровича,
Тупицького Олександра Миколайовича,
Шевчука Станіслава Володимировича,

розглянув на засіданні справу за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 6, 7 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., №№ 18–20, ст. 132).

Заслухавши суддю-доповідача Бауліна Ю.В. та дослідивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Верховний Суд України звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), пункти 6, 7 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII (далі – Закон).

Оспорюваними положеннями Закону передбачено таке:

– „6. Вища кваліфікаційна комісія суддів України забезпечує проведення первинного кваліфікаційного оцінювання суддів з метою прийняття рішень щодо можливості здійснення ними правосуддя у відповідних судах:

1) суддів Верховного Суду України та вищих спеціалізованих судів – протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом;

2) суддів апеляційних судів – протягом двох років з дня набрання чинності цим Законом;

3) суддів, які подали на момент набрання чинності цим Законом заяву про обрання суддею безстроково, – першочергово відповідно до графіка, встановленого Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

Первинне кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих судів, які склали присягу судді до набрання чинності цим Законом та відправляють правосуддя, проводиться у терміни, визначені Вищою кваліфікаційною комісією суддів України.

Якщо за результатами первинного кваліфікаційного оцінювання можливість здійснення суддею правосуддя у відповідному суді не підтверджена, він відстороняється від здійснення правосуддя та направляється для перепідготовки до Національної школи суддів України із подальшим проведенням повторного кваліфікаційного оцінювання. Непідтвердження можливості здійснення правосуддя у відповідному суді за результатами повторного кваліфікаційного оцінювання є підставою для висновку Вищої кваліфікаційної комісії суддів України про направлення

рекомендації до Вищої ради юстиції для вирішення питання щодо внесення подання про звільнення судді з посади з підстав порушення присяги“;

– „7. Первинне кваліфікаційне оцінювання суддів Верховного Суду України, вищих спеціалізованих судів, апеляційних судів здійснюється кваліфікаційною та дисциплінарною палатами Вищої кваліфікаційної комісії суддів України спільно шляхом формування колегій із трьох членів за принципом змішаного представництва кожної з палат Вищої кваліфікаційної комісії суддів України“.

Автор клопотання вважає, що вказані положення Закону в частині відсторонення судді від здійснення правосуддя за результатами первинного кваліфікаційного оцінювання та звільнення судді суду загальної юрисдикції з посади з підстави порушення присяги в разі непідтвердження можливості здійснення правосуддя у відповідному суді за результатами повторного кваліфікаційного оцінювання суперечать приписам статті 126 Конституції України, а саме частини першої щодо незалежності суддів та пункту 5 частини п'ятої стосовно звільнення судді з посади органом, що його обрав або призначив, у разі порушення суддею присяги.

Також суб'єкт права на конституційне подання стверджує, що в оспорюваних положеннях Закону визначено повноваження Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, які не відповідають частині другій статті 19, пункту 3 частини першої статті 131 Основного Закону України, оскільки Вища кваліфікаційна комісія суддів України „фактично набуває функцій щодо клопотання про звільнення суддів вищих судів та суддів найвищої судової інстанції України, що суперечить пункту 3 частини першої статті 131 Конституції України, відповідно до положень якого такі повноваження належать Вищій раді юстиції“.

2. Перша колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 29 березня 2016 року відкрила конституційне провадження у цій справі.

3. Конституційний Суд України вважає, що конституційне провадження у цій справі підлягає припиненню з таких підстав.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ у конституційному поданні має зазначатися правове обґрунтування тверджень щодо неконституційності правового акта або його окремих положень (пункт 4 частини другої статті 39); предметом розгляду Конституційного Суду України може бути конституційне подання, в якому викладаються аргументи і стверджується про неконституційність законів, інших правових актів Верховної Ради України, актів Президента України, актів Кабінету Міністрів України, правових актів Верховної Ради Автономної Республіки Крим (частина перша статті 71). Стверджуючи про невідповідність оспорюваного акта (його окремих положень) Основному Закону України, суб'єкт права на конституційне подання повинен навести правові аргументи щодо такої невідповідності (Ухвала Конституційного Суду України від 2 жовтня 2014 року № 86-у/2014).

Під час підготовки справи до розгляду Конституційним Судом України 30 вересня 2016 року набрав чинності Закон України „Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)“ від 2 червня 2016 року № 1401–VIII (далі – Закон № 1401), яким змінено редакцію статей 126, 131 Конституції України, відповідність яким пунктів 6, 7 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону оспорує автор клопотання.

Крім того, згідно з Законом № 1401 доповнено розділ XV „Перехідні положення“ Конституції України пунктом 16¹, за підпунктом 4 якого „відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України „Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)“, має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади. Порядок та

вичерпні підстави оскарження рішення про звільнення судді за результатами оцінювання встановлюються законом“. Отже, Основним Законом України безпосередньо передбачено, що підставою для звільнення судді з займаної посади є виявлення за результатами оцінювання його невідповідності цій посаді за критеріями компетентності, професійної етики або доброчесності чи відмова судді від такого оцінювання.

Конституційний Суд України вважає, що правове обґрунтування тверджень Верховного Суду України, наведене в конституційному поданні, про невідповідність пунктів 6, 7 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону пункту 5 частини п'ятої статті 126, пункту 3 частини першої статті 131 Конституції України не відповідає вимогам пункту 4 частини другої статті 39, частини першої статті 71 Закону України „Про Конституційний Суд України“, оскільки базується на нормах Основного Закону України, які втратили чинність.

Зазначене є підставою для припинення конституційного провадження у справі згідно з пунктом 2 статті 45 Закону України „Про Конституційний Суд України“. За таких обставин Конституційний Суд України припиняє конституційне провадження у цій справі згідно з пунктом 1 § 51 Регламенту Конституційного Суду України.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 39, 45, 51, 71 Закону України „Про Конституційний Суд України“, пунктом 1 § 51 Регламенту Конституційного Суду України, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

1. Припинити конституційне провадження у справі за конституційним поданням Верховного Суду України щодо відповідності Конституції України (конституційності) пунктів 6, 7 розділу II „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII на підставі пункту 2 статті 45 Закону

України „Про Конституційний Суд України“ – невідповідність конституційного подання вимогам, передбаченим Конституцією України, Законом України „Про Конституційний Суд України“.

2. Ухвала Конституційного Суду України є остаточною.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ